

Số: 1137 /TTr-UBND

Quảng Ngãi, ngày 04 tháng 4 năm 2013

TỜ TRÌNH

Về việc đề nghị đưa Lễ Khao lễ thể lính Hoàng Sa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

TRUNG TÂM CÔNG BÁO & TIN HỌC Q. TỈNH	
CV ĐẾN	Số: 2134
	Ngày: 05/4/13
	Chuyên:

Kính gửi: Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Thực hiện Thông tư số 04/2010/TT-BVHTTDL ngày 30/6/2010 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quy định việc kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể và lập hồ sơ khoa học di sản văn hóa phi vật thể để đưa vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia;

UBND tỉnh Quảng Ngãi đã chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tiến hành kiểm kê và lập hồ sơ khoa học các di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn tỉnh, trước mắt lựa chọn Lễ Khao lễ thể lính Hoàng Sa tại huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi - một lễ hội dân gian truyền thống tiêu biểu của tỉnh Quảng Ngãi, gắn liền với tâm thức của nhân dân tỉnh Quảng Ngãi về hai Quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa, là một lễ hội có giá trị đặc sắc về lịch sử, văn hóa và đặc biệt liên quan đến chủ quyền, quyền chủ quyền của Việt Nam đối với hai Quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa để đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xét đưa vào Danh mục văn hóa phi vật thể Quốc gia.

Một số nét chủ yếu của Lễ Khao lễ thể lính Hoàng Sa tại huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi, cụ thể:

Giá trị về lịch sử: Về chủ quyền lãnh thổ của Việt Nam trên vùng biển Đông, đặc biệt ở Quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa, đã có nhiều trang sử sách ghi chép, tiêu biểu như các bộ chính sử của Triều Nguyễn: *Đại Nam thực lục*, *Đại Nam nhất thống chí*, *Quốc triều chính biên toát yếu*...; trong những trang ghi chép của Đỗ Bá vào năm 1686 có tên gọi là *Toàn tập Thiên Nam tứ chí lộ đồ thư*, trong *Hải ngoại ký sự* của Thích Đại Sán vào năm 1696; trong các tác phẩm của các học giả, các nhà viết sử Việt Nam ở vào thế kỷ 18, 19, như Lê Quý Đôn với *Phủ biên tạp lục* (1776), Phan Huy Chú với *Lịch triều hiến chương loại chí* (1821), Hoàng Việt địa dư chí (1833), Nguyễn Thông với *Việt sử thông giám khảo lược* (1877), v.v... ghi chép về các binh thuyền của Đội Hoàng Sa - Trường Sa và thủy quân Hoàng Sa - Trường Sa đang hoạt động trên vùng biển Đông từ cuối thế kỷ 16 đến cuối thế kỷ 19. Vì vậy Lễ Khao lễ thể lính Hoàng Sa tại đình làng An Vĩnh do các tộc họ trên đảo Lý Sơn tổ chức hàng năm có giá trị lịch sử, góp phần lưu giữ và giáo dục, khơi dậy truyền thống yêu nước của cha ông ta ngày xưa, khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với hai Quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.

Giá trị về văn hóa - tín ngưỡng: Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa chứa đựng nhiều giá trị: giá trị bảo tồn văn hóa, giá trị cổ kết cộng đồng, giá trị giáo dục truyền thống, giá trị nhân văn. Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa chứa đựng yếu tố tinh thần quý giá. Từ lễ vật dâng cúng như cá nhám, cua, gỏi cá...; nghi thức tế thần, nghi thức cúng tế “hình nhân thế mạng” đã thể hiện sắc thái văn hóa riêng có của cư dân Lý Sơn. Bên cạnh những yếu tố lịch sử, văn hóa thì yếu tố tín ngưỡng, tâm linh là đặc trưng nổi bật nhất trong nghi Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa của cư dân ở đây. Đây chính là dịp dân làng cúng tế để hướng về cội nguồn, nhớ ơn các bậc tiền hiền có công khai hoang lập làng trên đảo Lý Sơn và khai phá vùng Biển Đông, xác lập chủ quyền đối với Quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa, là dịp để các bậc cao niên ôn lại cho con cháu nhận thức và lưu giữ những câu chuyện về các Đội Hoàng Sa, về những chuyến hải trình đầy khó khăn, gian khổ, thậm chí hy sinh cả tính mạng của cha ông ta ngày xưa, nhưng đầy tự hào.

Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa là một lễ hội truyền thống tiêu biểu, mang tính đặc trưng riêng có của đảo Lý Sơn nói riêng và Quảng Ngãi nói chung mà không có nơi nào trong cả nước có được. Đây là lễ hội duy nhất gắn liền với lịch sử ra đời và hoạt động của Đội Hoàng Sa, gắn liền với lịch sử chủ quyền lãnh thổ trên vùng Biển Đông. Từ nguồn gốc ra đời lễ hội, nghi thức tế lễ và lễ vật cúng tế (lập linh vị, làm 05 mô hình ghe câu đi Hoàng Sa, nghi thức thả thuyền tế...) cho thấy đây là một lễ hội truyền thống mang bản sắc văn hóa tâm linh đặc sắc của người dân trên đảo và được bao thế hệ người dân Lý Sơn kế tục, gìn giữ lưu truyền và tổ chức hàng năm.

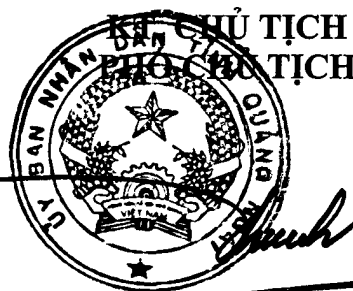
Xuất phát từ những thực tế nêu trên, UBND tỉnh Quảng Ngãi kính đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xem xét, đưa vào Danh mục văn hóa phi vật thể quốc gia đối với Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa tại huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của lễ hội phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương (*có hồ sơ khoa học Lễ khao lề thế lính Hoàng Sa kèm theo*).

Kính đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quan tâm./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục Di sản văn hóa (Bộ VH-TT-DL);
- TT Tỉnh ủy, TT HĐND tỉnh;
- CT, PCT (VX) UBND tỉnh;
- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy;
- Ban VH-XH HĐND tỉnh;
- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- UBND huyện Lý Sơn;
- VPUB: C, PVP (VX), CBTH;
- Lưu: VT, VH-XH.qn226

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

Lê Quang Thích